

Diễn văn khai mạc Hội nghị quốc tế về chữ Nôm

Phó Giáo sư Tiến sĩ Trần Đức Cường
Phó chủ tịch, *Viện Khoa học Xã hội Việt Nam*

Hội nghị Quốc tế về chữ Nôm
Ngày 12-13 tháng 11 năm 2004
Thư viện Quốc gia Việt Nam – Hà Nội

Kính thưa Quý vị đại biểu

Kính thưa Hội nghị

Chữ Nôm ở Việt nam hình thành và phát triển từ thế kỷ X đến đầu thế kỷ XX, thời kỳ của nhà nước phong kiến độc lập tự chủ; trong quá trình đó, chữ Nôm đã có những tác dụng nhất định vào việc hình thành và phát triển nền văn hoá của dân tộc Việt Nam, đặc biệt trong lĩnh vực ngôn ngữ văn tự. Như mọi người đều biết, chữ Nôm ra đời là để ghi âm tiếng Việt, mà tiếng Việt của chúng ta rất giàu hình ảnh, là tiếng nói của nhân dân, là lời văn trong sáng của các nhà ngoại giao, là ngôn ngữ cảm xúc văn học, và là kho tàng ca dao trong sáng tác văn học dân gian. Tiếng Việt của chúng ta giàu tình cảm, nhiều màu sắc và âm điệu, phản ánh tâm hồn trong sáng và cốt cách vĩ đại của dân tộc Việt Nam trải hàng ngàn năm lịch sử.

Trong nhiều năm qua, Lãnh đạo Viện Khoa học xã hội Việt Nam đã triển khai nhiều dự án, chương trình, nhiệm vụ, đề tài thực hiện việc điều tra và sưu tầm, nghiên cứu và khai thác, bảo tồn và phát huy giá trị văn hoá truyền thống của các dân tộc Việt Nam thuộc nhiều lĩnh vực khoa học, như: Văn học, Sử học, Khảo cổ học, Dân tộc học, Văn hoá dân gian, Tôn giáo v.v... nhằm góp phần xây dựng nền văn hoá Việt Nam tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc.

Trong lĩnh vực Hán Nôm học, Lãnh đạo Viện Khoa học xã hội Việt Nam đã phê duyệt *Dự án tổng thể về sưu tầm, bảo quản, nghiên cứu khai thác di sản Hán Nôm và đào tạo cán bộ nghiên cứu Hán Nôm*. Thông qua việc thực hiện dự án này, Viện Nghiên cứu Hán Nôm thuộc Viện Khoa học xã hội Việt Nam đã được tạo điều kiện về vật chất và tinh thần, để từng bước hoàn thành tốt nhiệm vụ của Viện mà Nhà nước Việt Nam giao cho. Thời gian qua, Viện Nghiên cứu Hán Nôm đã sưu tầm được hàng trăm ngàn đơn vị tư liệu Hán Nôm, trong đó có nhiều tư liệu quý hiếm, như sách chữ Nôm Tày - Nùng, sách chữ Thái cổ và nhiều văn khắc Hán Nôm thời Lý - Trần, v.v... Viện đã đăng ký được gần 10.000 chữ Nôm vào bản mã chuẩn quốc tế (trong đó có khoảng 4.000 chữ Nôm của Việt Nam không trùng hình với chữ của các nước sử dụng chữ ô vuông). Viện đã biên dịch và xuất bản hàng 100 đầu sách Hán Nôm ra tiếng Việt hiện đại, thực hiện việc xã hội hoá di sản Hán Nôm.

Nằm trong khuôn khổ hợp tác khoa học quốc tế và được sự đồng ý của Viện Khoa học xã hội Việt Nam, hôm nay Viện Nghiên cứu Hán Nôm (thuộc Viện KHXH Việt Nam) và Hội bảo tồn di sản chữ Nôm (Hoa Kỳ) tổ chức Hội nghị Quốc tế về chữ Nôm tại Hà Nội. Đây là một hoạt động khoa học có ý nghĩa lớn lao nhằm góp phần xây dựng và phát huy bản sắc văn hoá Việt Nam trên trường quốc tế, trong xu thế hội nhập và toàn cầu hoá.

Hy vọng rằng Hội nghị Quốc tế về chữ Nôm lần này sẽ đánh dấu một chặng đường nghiên cứu và giảng dạy chữ Nôm trong và ngoài nước thời gian qua; đồng thời đưa ra những hướng nghiên cứu, khai thác, phát huy và hội nhập quốc tế của chữ Nôm cho những người hăng quan tâm đến chữ Nôm ở Việt Nam và các hệ thống chữ viết ô vuông khác trong khu vực.

Với lòng mong muốn đó, thay mặt Lãnh đạo Viện KHXH Việt Nam, tôi xin trân trọng khai mạc Hội nghị Quốc tế về chữ Nôm ở Việt Nam.

Chúc Hội nghị thành công tốt đẹp.

Chúc Quý vị đại biểu và gia đình, sức khỏe, hạnh phúc và thành đạt.

Xin chân thành cảm ơn.